

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

NÁZEV: "AŽ JE JARO NEBO ZIMA, V NAŠÍ ŠKOLCE JE TO PRIMA"

Vzdělávací program naší mateřské školy je rozpracován do 6ti obecných bloků-celků, které jsou společné pro všechny třídy a vymezují základní cíle, orientační obecnou nabídku činností a výstupy, které by si děti měly po skončení daného období odnést, co by se měli naučit o sobě, o lidech, o přírodě, o věcech i o životě kolem nás.

Na základě těchto 6ti obecných bloků učitelky ve třídách plánují konkrétní činnosti s dětmi v rámci svých třídních vzdělávacích programů.

V každém třídním programu je obsažena charakteristika dětské skupiny a konkrétní vzdělávací celky - bloky s nabídkou konkrétních činností pro děti z konkrétní třídy, které vycházejí z cílů a výstupů uvedených ve školním programu. Nabídka činností v rámci konkrétní třídy je v kompetenci učitelek a vychází z potřeb a zájmů svěřené dětské skupiny.

1. INTEGROVANÝ BLOK: **TĚŠÍME SE DO ŠKOLKY**

Charakteristika:

V tomto bloku se zaměřujeme na adaptaci nových dětí v mateřské škole takovou formou, která je pro ně co nejpřirozenější a co nejméně stresující. Usilujeme o opětovné sjednocení dětského kolektivu po prázdninách. Seznamujeme se s novými kamarády, režimem dne v mateřské škole, se svou značkou, místy, kam si odkládáme své věci. Rozvíjíme schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem a vrstevníkům. Společně vytváříme a učíme se respektovat pravidla, vymezujeme si svá práva a povinnosti, nacvičujeme a fixujeme hygienické návyky a sebeobsluhu. Získáváme pocit pohody a sounáležitosti ve skupině. Seznamujeme se s prostředím MŠ, ale také s okolím a okolní přírodou.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- posílení přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společného soužití a jejich a jejich spoluvytváření
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Činnostní nabídka:

- přivítání dětí v MŠ, seznamovací a sociální hry
- volné a řízené hry: seznamování se s novými kamarády
- režimové činnosti: seznamování se se svou značkou a místy, kam si odkládám své věci
- činnosti a hry zaměřené na tvorbu společných pravidel soužití v MŠ
- smyslové hry
- poznávání prostředí a prostorů MŠ
- komunitní kruh
- volná hra a úklidové činnosti: seznamování se s hračkami, s jejich správným zacházením a ukládáním na správné místo
- vycházky s poznáváním okolí MŠ, okolní přírody
- hry v přírodě a s přírodninami
- pohybové hry
- lokomoční a pohybové činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty
- vycházky s poznáváním základních pravidel při chůzi ve skupině mimo areál MŠ, přecházení silnice
- hry na procvičování hrubé a jemné motoriky, grafomotorická cvičení
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- činnosti relaxační, odpočinkové k ochraně zdraví

Očekávané výstupy:

DÍTĚ na konci tohoto období:

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- částečně zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá potravu a tekutinu, umí stolovat, postará se o sebe a o své osobní věci, obleče se, svlékne se, obuje se apod.)
- ví, co je zdravé, má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- komunikuje s ostatními dětmi, paní učitelky mají zmonitorovanou výslovnost dětí
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- domluví se slovy, gesty, improvizuje
- učí se nová slova a aktivně je používá (ptá se na slova, kterým nerozumí)
- vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, všímá si nového
- se zajímá o nové podněty a činnosti, zapojuje se do nich, vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívá zkušenosti k učení
- odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překoná stud, komunikuje s ním vhodným způsobem, respektuje ho
- uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, snaží se s kamarádem domluvit na řešení situace
- umí pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat...
- začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky

Klíčové kompetence: to znamená k čemu naplňováním výše uvedených cílů a prostřednictvím dílčích výstupů směřujeme

Kompetence k učení:

- klade si otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbol

Kompetence k řešení problému:

- řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou

Kompetence komunikativní:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhoda
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními apod.)

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

2. INTEGROVANÝ BLOK: **VŠECHNY BARVY A VŮNĚ PODZIMU**

Charakteristika :

Podzimní období nám poskytne mnoho příležitostí k pozorování i zkoumání. Hodně času budeme trávit venku, kde si budeme všimnout, jak příroda plná života prochází barevnými změnami a postupně se ukládá k zimnímu spánku. Budeme pozorovat dozrávání a sklizeň ovoce a zeleniny, podzimní práce na poli, vydáme se do lesa na houby a budeme pozorovat a pouštět draky. Všechny tyto zkušenosti přeneseme do dalších činností. Podzimní tematiku také využijeme k upevnování společných pravidel.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky
- zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky

Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování (v rodině, v MŠ)
- navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a jeho psychika:

- rozvíjení produktivní jazykové dovednosti
- rozvíjení a zpřesňování smyslového vnímání
- přecházení od názorného myšlení k slovně-logickému (časoprostorová orientace), rozvíjení tvořivého myšlení, řešení problémů
- rozvíjení poznatků, schopností a dovedností umožňující vyjádřit pocity, získané dojmy a prožitky

Dítě a společnost:

- rozvíjení schopností žít ve společenství ostatních lidí
- rozvíjení společenského estetického vkusu

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o přírodní rozmanitosti a neustálých proměnách
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Činnostní nabídka:

- dechová a relaxační cvičení
- pobyt venku
- hudebně pohybové hry
- činnosti zaměřené k poznávání vlastního těla
- podzimní tvoření z papíru i přírodních materiálů
- spontánní hra
- běžné komunikační aktivity
- prosociální hry
- aktivity ve dvojici, ve skupině
- společné hry a výlety
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- komentování zážitků
- básničky, písničky s podzimní tematikou
- smyslové hry
- pracovní listy
- vycházky do přírody
- pozorování a zkoumání přírody a jejích plodů všemi smysly
- hry s přírodninami venku i ve třídě zaměřené na prostorovou orientaci
- rozhovory
- vyprávění
- didaktické hry: pojmenovávání časových údajů
- experimenty s materiálem
- motivované tematické úkoly
- diskuze o problému
- každodenní situace – vytváření příležitostí k pojmenování emocí
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, hudební, dramatické, literární)

- prohlížení ilustrací
- poslech hudby, zpěv + jednoduchý hudební doprovod
- pozorování podzimních změn v přírodě
- ekohry

Očekávané výstupy:

Dítě na konci tohoto období:

- pozná a pojmenuje části těla, koordinuje polohy a pohyby těla, ví, co zvládne
- dokáže tvořit z různých materiálů, z hotového výrobku má radost
- přirozeně komunikuje s druhým dítětem, snaží se respektovat potřeby jiných, a chovat se citlivě a ohleduplně k ostatním
- se snaží správně vyslovovat, mluví samostatně, naučí se krátký text zpaměti
- vědomě užívá všech smyslů, všímá si změn
- přemýšlí, využívá zkušenosti i svoje nápady, orientuje se v základních prostorových a časových pojmech
- umí vyjádřit své citové prožitky (výtvarně, slovně, pohybově....)
- zvládne se zapojovat do života dětské skupiny - chápe svou roli i pravidla ve skupině a aktivně se zapojuje do dění
- se zapojuje do společného tvoření i výzdoby prostor MŠ - aktivně používá své estetické cítění, vyjadřuje se uměleckými prostředky (zpěv, výtvarný projev
- ví, že venku vládne PODZIM - vnímá svět kolem sebe
- dokáže vytvořit jednoduchý rým
- se pokouší vyjádřit vlastní názor a odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná
- ví, co se děje ve školce i venku - má povědomí o společenském, věcném, přírodním prostředí a o jeho dění

Klíčové kompetence: to znamená k čemu naplňováním výše uvedených cílů a prostřednictvím dílčích výstupů směřujeme

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o lidském těle, odhaduje své síly
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích, soustředí se na činnost
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo
- záměrně si zapamatuje, pokud se mu dostává uznání, učí se s chutí
- soustředěně pozoruje, všímá si souvislosti
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, ve kterém žije
- má elementární poznatky o přírodě, o jejích rozmanitostech a proměnách

Kompetence k řešení problému:

- problémy řeší na základě získaných zkušeností, zkouší, experimentuje
- dokáže si poradit s řešením úloh, užívá logického myšlení

Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky
- komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými

Kompetence sociální a interpersonální:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje pravidla
- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej

Kompetence činnostní a občanské:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat a organizovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije
- uvědomuje si důležitost aktivity a pracovitosti, ví, že lhostejnost a pasivita k ničemu nevedou

3. INTEGROVANÝ BLOK: **NEŽ ZAZVONÍ ZVONEČEK**

Charakteristika :

Tento integrovaný blok zahrnuje období Adventu a Vánoc. Těšíme se na příchod Mikuláše a čertů, Ježíška, na společné prožívání Vánoc, sdílení svých zážitků i tužeb. Je to období tajemné a pohádkové, proto hojně využíváme pohádek a příběhů (biblický příběh) k prohloubení základních mezilidských vztahů a morálních hodnot. Seznamujeme se s různými zvyky a tradicemi nejen u nás, ale i v jiných kulturách. Doba adventní by nám měla přinést radost, že můžeme potěšit vlastnoručně vyrobeným dárkem své blízké a spolu s rodiči uspořádat vánoční posezení u stromečku.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole apod.)

Dítě a společnost:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet

se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- rozvoj společenského a estetického vkusu

Dítě a svět:

- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Činnostní nabídka:

- očekávání příchodu Mikuláše a těšení se na Vánoce
- návštěva Mikuláše ve školce a vánoční den ve školce
- seznamování s lidovými tradicemi
- vytváření vkusného prostředí (vánoční výzdoba třídy, výroba dárků a přáníček)
- činnosti vyžadující samostatné vystupování (příprava vánoční besídky)
- hry podporující výtvarnou i hudební tvořivost
- hudebně a hudebně pohybové hry
- biblický příběh, stavění Betlému - aktivity zaměřené na prohlubování vztahů k rodině a ke svým vrstevníkům
- každodenní situace ve školce i venku - cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání
- čtení a vyprávění pohádek a adventních příběhů
- zpívání koled a vánočních písní
- společná setkávání, povídání, sdílení (společné posezení u vánočního stromečku)
- divadelní představení pohádek s mikulášskou nebo vánoční tematikou

Očekávané výstupy:

Dítě na konci tohoto období:

- umí zkoordinovat pohyb se slovem a na pokyn změnit polohy a pohyby těla
- sladí pohyb s rytmem a hudbou
- zvládá jednoduchou obsluhu
- zdokonaluje se ve výslovnosti, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- domluví se slovy i gesty, improvizuje

- sleduje a vypráví příběh, pohádku
- vyjádří svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- těší se z hezkých a příjemných zážitků
- zachytí a vyjádří své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby apod.)
- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem, navazuje první dětská přátelství
- umí poradit a pomoci jinému dítěti, je ohleduplné k ostatním dětem - rozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- ví, že přicházejí Vánoce - vnímá umělecké a kulturní podněty
- ví, že v Česku nosí dárky Ježíšek a jinde jiné bytosti, umí charakterizovat české Vánoce a říct, co je pro ně typické i proč se slaví
- ví, co se nesmí - uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka

Klíčové kompetence: to znamená k čemu naplňováním výše uvedených cílů a prostřednictvím dílčích výstupů směřujeme

Kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje

Kompetence k řešení problému:

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Kompetence komunikativní:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

Kompetence činnostní a občanské:

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, váží si práce i úsilí druhých

Kompetence sociální a personální:

- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování a agresivita se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

4. INTEGROVANÝ BLOK: **JAK KOUZLÍ ZIMA**

Charakteristika :

Zimu prožíváme jako nádhernou dobu, která se hodí pro sportování, dovádění a radování se, ale i zkoumání vlastností sněhu a ledu. Studujeme, jak funguje naše tělo, z čeho se skládá, co je potřeba dělat pro naše zdraví. To souvisí i s oblékáním a návštěvou lékaře. Prostřednictvím situací a zapojením všech smyslů rozvíjíme poznatky o živé a neživé přírodě, učíme se chápat změny kolem sebe a projevovat empatii k druhým lidem a zvířátkům. Předškolní děti navštíví své kamarády v 1. třídě ZŠ, seznámí se s prostředím školy a ověří si své znalosti a dovednosti potřebné pro vstup do ZŠ.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- uvědomění si vlastního těla

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj zájmu k učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- seznamování se základními znaky, symboly (abeceda, číslice)

Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Činnostní nabídka:

- pozorování přírody při odpočinku
- procházky zimní krajinou
- rozlišování zimních sportů, zimního oblečení
- seznamování se s charakteristickými vlastnostmi sněhu, mrazu
- zimní dětské radovánky, hry se sněhem
- pozorování ledu (na oknech, rybnících, na silnici)
- krmení ptáků a zvěře
- kinovy hry, motivované pohybové hry, stolování, oblékání -osvojování návyků zdravého životního stylu (staráme se o své zdraví, vitamíny, vhodné oblékání, dostatek pohybu)
- hry podporující výtvarnou a hudební tvořivost
- práce a hry s literárními texty, s obrazovým materiálem
- účast dětí na kulturních akcích (návštěvy výstav, divadelních představení)
- návštěva školy, hra "Na školu" - ověření si dovedností a vědomostí dětí potřebných k zápisu do ZŠ
- grafomotorická cvičení
- experimenty
- výtvarné, hudební a dramatické aktivity
- vyprávění, četba pohádek při odpočinku

Očekávané výstupy:

Dítě na konci tohoto období:

- umí sedět u stolečku, postavit se rovně - zachovává správné držení těla
- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí jej podle pokynů
- pojmenuje části těla, některé orgány, zná jejich funkci, má povědomí o těle a jeho vývoji
- ví, co je zdravé, umí se oblékat, samostatně či s dopomocí najíst, zapojuje se do pohybových aktivit - zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem, rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí
- vydrží soustředit pozornost 15-30 minut, umí s dopomocí převyprávět, co jsme spolu ve školce dělali - porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj)
- popíše situaci (skutečnou, podle obrázku)
- hledá nová řešení při hře i v běžných každodenních situacích
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- ve školce nepláče a samostatně přichází do třídy - odloučí se na určitou dobu od rodičů, blízkých, je aktivní i bez jejich opory
- umí si samostatně vybrat hru i hračku, ví, kde ji najde, vybere si partnera pro hru - rozhoduje o svých činnostech
- ví, že něco se mu daří a něco ještě ne - uvědomuje si své možnosti i limity
- si nenechává ubližovat - brání se vhodným způsobem projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. a ví, co má dělat, když mu někdo ubližuje
- se chová k ostatním dětem slušně a respektuje, že všichni nejsme stejní - uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je
- umí pozdravit, požádat, poděkovat, slušně se zeptat i omluvit - chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků a s úctou
- je ohleduplné k lidem i přírodě - chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- rozpoznává první a poslední písmeno ve slově
- počítá do pěti, třídí, rozlišuje rozdíly, vytváří jednoduché algotymy - chápe určité matematické souvislosti (početní řada), třídění, porovnávání, uspořádání podle

určitých pravidel

- se umí částečně podepsat, pozná napsané své jméno a sleduje očima zleva doprava

Klíčové kompetence: k čemu naplňováním výše uvedených cílů a prostřednictvím dílčích výstupů směřujeme

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje
- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problému:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, zkouší, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací
- řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého

Kompetence komunikativní:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly

Kompetence sociální a personální:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně

Kompetence činnostní a občanské:

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně

5. INTEGROVANÝ BLOK: **JARNÍ HRÁTKY S DĚTMI I SE ZVÍŘÁTKY**

Charakteristika :

V tomto období budeme s dětmi vítat jaro. Příroda se probouzí po zimě a my se budeme seznamovat se světem prvních jarních květin, s ptáčky, kteří se k nám vrací z teplých krajín, budeme pozorovat a prozkoumávat svět hmyzu a život drobných živočichů a také se budeme blíže věnovat mláďátkům. Nesmíme opomenout svátky jara – Velikonoce a oslavu Dne matek.

Při pobytu venku budeme s dětmi pozorovat, jak příroda rozkvétá a jak se mění.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- vnímání pomocí všech smyslů
- zdokonalování psychické i fyzické zdatnosti
- zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky, koordinace ruky-oka

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj kultivovaného projevu (básničky o jaru)
- rozvoj schopnosti vnímat, naslouchat a porozumět
- poznávání domácích zvířat a jejich mláďat
- poznávání a pojmenovávání jarních květin
- získávání zkušeností pro práci s informacemi (pohádky, příběhy, encyklopedie, ...)
- rozvoj schopnosti charakterizovat jednotlivá roční období (typické znaky jara)
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení
- vnímání změn v přírodě, radování se z objevování
- vyjádření získaných dojmů a prožitků
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvíjení citlivosti ve vztahu k přírodě

Dítě a ten druhý:

- rozvíjení tolerance, respektu a přizpůsobivosti

- posilování schopnosti pomáhat druhým a spolupracovat
- vytváření a rozvíjení citových vztahů

Dítě a společnost:

- seznamování se se zvyky na jaře
- poznávání lidových tradic Velikonočních svátků
- rozvíjení základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- vytváření aktivních postojů ke světu, k životu

Dítě a svět:

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- získání povědomí o planetě Zemi
- poznávání rozmanitosti prostředí

Činnostní nabídka:

- pozorování probouzející se přírody
- rozhovory, experimenty
- didaktické, pohybové, smyslové hry, vycházky do přírody - získávání poznatků o živé a neživé přírodě
- diskusní, komunitní kruh
- pobyty v okolí MŠ a na školní zahradě
- velikonoční koledy, hry s vajíčky, pomlázkami, malování vajíček, výzdoba školky - poznávání tradic a symbolů Velikonoc
- výroba přáníček, dárečků ke Dni matek
- společné pozorování lupou
- jarně motivované lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- smyslové, pohybové, hudebně-pohybové, námětové hry
- prohlížení knih, encyklopedií
- nové výtvarné i pracovní techniky - výtvarné a pracovní činnosti
- využití přírodnin ke hrám i tvoření
- pohybové a didaktické hry -rozeznávání základních i doplňkových barev
- činnosti na rozvoj fantazie

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování, ...)
- hry s materiálem (třídění, přiřazování, porovnávání, ...)
- hry se slovy, slovní hádanky

Očekávané výstupy:

Dítě na konci tohoto období:

- udržuje pořádek, uklízí po sobě, zapojuje se do péče o okolní životní prostředí
- najde a pojmenuje jarní květiny a hmyz - vnímá krásu a proměny jarní přírody
- samostatně běhá, leze, skáče, podlézá, zvládá volný pohyb v terénu - zvládá základní pohybové dovednosti v různém prostředí
- rozlišuje barvy, tvary, vůně, zvuky - zvládá vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- správně drží tužku, navléká a třídí drobné předměty, skládá puzzle, hraje stolové hry -zvládá jemnou motoriku a ovládá koordinaci ruky- oka
- umí zpaměti krátké texty
- vede rozhovor, formuluje otázky
- zorganizuje hru a dokáže dodržet pravidla
- spolupracuje s ostatními, respektuje i jejich potřeby
- výtvarně vyjádří skutečnost i fantazii
- ví, z čeho se skládá den, co děláme celý den, umí pojmenovat roční období a jeho typické znaky -vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný, pestrý a různorodý
- ví, že je venku jaro a jak se to pozná - všímá si změn a dění kolem sebe
- dokáže najít podstatné znaky, pozná podobu, rozdíl a vzájemné souvislosti
- zvládá prostorové pojmy (vpravo, vlevo, pod, nad, za, ...)
- sladí pohyb se zpěvem
- pozná, kdy je to legrace - chápe vtip, humor, rozlišuje realitu a fikci
- vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- se umí ovládnout a zhodnotit své chování i dovednost - přijme úspěch i neúspěch, dokáže hodnotit své pokroky

Klíčové kompetence: k čemu naplňováním výše uvedených cílů a prostřednictvím dílčích výstupů směřujeme

Kompetence k učení:

- pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá jednoduchých znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, o jeho rozmanitostech a proměnách
- rád se učí novým věcem

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění kolem sebe, hledá různá řešení problémů
- problémy se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakováním
- vnímá určité matematické souvislosti

Kompetence komunikativní:

- rozumí slyšenému, vhodně formuluje věty
- vyjadřuje se a sděluje své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, hudebními, výtvarnými, dramatickými, ...)
- využívá různé informativní prostředky (knihy, encyklopedie, ...)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence sociální a personální:

- dokáže vyjádřit svůj názor
- napodobuje prosociální chování a mezilidské vztahy ze svého okolí
- pomáhá ostatním, spolupracuje s nimi
- dokáže přijmout vyjasněnou povinnost a dodržet daná pravidla
- učí se respektovat druhé

Kompetence činnostní a občanské:

- učí se organizovat, plánovat a hodnotit svoje činnosti
- uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- projevuje zájem o druhé
- spoluvytváří pravidla a chápe jejich smysl

6. INTEGROVANÝ BLOK: **HŘEJ, SLUNÍČKO, HŘEJ**

Charakteristika:

V tomto období budeme stále více času trávit na školní zahradě, budeme chodit na delší vycházky a dál se budeme seznamovat s přírodou a jejími zákonitostmi. Se staršími dětmi budeme listovat encyklopediemi, seznámíme se s mapou světa, s naší planetou a jejími obyvateli. Zjistíme, že na světě žijí nejenom lidé, ale i různá exotická zvířata. Blíže se seznámíme s městem, ve kterém žijeme a nezapomeneme ani na dopravu a dopravní prostředky. Oslavíme společně MDD, uskutečníme různé výlety, rozloučíme se s naší mateřskou školou před prázdninami a budeme se těšit na prázdniny.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- zkvalitňování pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky, ovládání pohybového aparátu
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- posilování fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků důležitých k podpoře zdraví a bezpečí

Dítě a jeho psychika:

- zdokonalování řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozšiřování poznatků, které předcházejí čtení a psaní
- uvědomění si vlastních pocitů
- stimulování vlastní představivosti
- rozvíjení myšlení, paměti a pozornosti
- vytváření pozitivního vztahu k učení a radosti z objevování
- posilování schopnosti vyjádřit své pocity
- rozvíjení mravního a estetického cítění

Dítě a ten druhý:

- získání prostoru ke spolupráci s dětmi (tolerance, přizpůsobivost)
- posilování vztahů mezi dětmi - ochrana bezpečí ve vztazích k druhým
- posilování vztahu k rodiči, ke kamarádovi..

Dítě a společnost:

- rozvíjení prosociálního chování ke svému okolí
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- seznamování se světem lidí, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvíjení společenského a estetického vkusu

Dítě a svět:

- poznávání jiných kultur
- získání povědomí o planetě Zemi
- seznamování se s ochranou životního prostředí – pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit ale i ničit
- seznámení se s exotickými zvířaty

Činnostní nabídka:

- rozhovory, diskusní a komunikativní kruh
- vycházky do města, ukázka historických budov, návštěva Sladovny, Muzea..
- dopravní pohybové hry, hry s dopravními prostředky, pozorování dopravy rozhovory o dopravě, dopravních prostředcích, rozlišování dopravních značek, pozorování dopravních situací - bezpečnost v dopravě...
- didaktické hry „Země, voda, vzduch“
- vycházky a výlety do přírody - pozorovat rybník, potok, řeku, koloběh vody v přírodě, ekologické hry
- prohlížení knih, encyklopedií, map,
- hra s globusem a práce s knihou - povídání si o naší planetě
- výlet do ZOO, poznávání exotických zvířat
- oslava MDD
- řízené a spontánní činnosti motivované jarem, létem, prázdninami
- tvořivé činnosti taneční, výtvarné, pracovní, grafomotorické
- pohybové a sportovní hry v přírodě, hry s vodou, pískem..
- ekohry
- četba a vyprávění příběhů, pohádek
- námětové hry dětí – volné i v rámci řízených činností

Očekávané výstupy:

Dítě na konci tohoto období:

- se samostatně pohybuje a orientuje v prostředí mateřské školy i v jeho nejbližším okolí - zvládne základní pohybové dovednosti
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno, zná jména dětí i učitelek ze své třídy, rodičů
- ví, jak se jmenuje a kde bydlí
- umí vyprávět i nakreslit zážitky ze školky, z domova, z výletu, z vycházky - zachycuje a vyjadřuje své prožitky, skutečnosti ze svého prostředí
- soustředí se a udrží pozornost zhruba 30minut
- vnímá a dokáže popsat, co objevilo nového
- řeší samostatně každodenní problémy a situace, je tvořivé
- umí sebekriticky zhodnotit to, co udělalo a prožívá radost ze zvládnutého
- neubližuje nikomu a ničemu a ví, že se to nesmí - je citlivé k přírodě, živým bytostem a věcem
- zná knížky a ví, že v nich najde informace
- se umí zeptat, když něco neví
- spolupracuje s ostatními
- uplatňuje návyky společenského chování
- dokáže ovládnout své chování a přizpůsobit se ostatním dětem

- zvládne běžné činnosti a požadavky na něj kladené (chovat se bezpečně v provozu, doma ,ve školce..)
- ví, kde v případě nebezpečí hledat pomoc
- dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas, nepodílí se na nebezpečných či zakázaných činnostech
- je připravené a vybavené adekvátně svým možnostem pro vstup do základní školy

Klíčové kompetence: k čemu naplňováním výše uvedených cílů a prostřednictvím dílčích výstupů směřujeme

Kompetence k učení:

- odhaduje síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých
- záměrně si pamatuje, poznává, že se může mnohému naučit

Kompetence k řešení problému:

- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní:

- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky, že je možno se jim naučit
- slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- rozlišuje některé symboly, znaky, rozumí jim

Kompetence sociální a interpersonální:

- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- dokáže se bránit a ví, že nesmí ubližovat

Kompetence činnostní a občanské:

- chápe, že všichni lidé mají svojí hodnotu, uvědomuje si práva svá i jiných, učí se je hájit a respektovat
- zná své slabé i silné stránky
- v určitých situacích se dokáže přizpůsobit

